

[Lorentzen.]

at der i dag reelt er bolignød. Var boligvanen ikke blevet ændret siden 1939, kunne den kolossale tilvækst af lejligheder, der har fundet sted i det sidste tiår, have dækket befolkningstilvæksten, men der er formentlig et lille underskud som følge af, at folk i dag gifter sig i en yngre alder end i 1939. Imidlertid skyldes det ekstraordinære behov for en stor del — og det er meget vigtigt at erindre sig, også for det ærede medlem hr. Ingvard Dahl —, at indtægtsniveauet er steget mere end lejeniveauet; men dette vil vi sikkert også få lejlighed til at tales ved om i det udvalg, der antagelig bliver nedsat.

Ifølge det socialdemokratiske lovforslag om ændringer i byggestøttelovgivningen skal boligstøtteloven nu foruden afdragsfrihed i 20 år til at operere med et i denne forbindelse nyt begreb, nemlig fuldstændig eller delvis rentefrihed i 20 år, rentefrihed for de 65 pct. af statsstilskuddet. Da statsstilskuddet normalt for det sociale boligbyggeri vil andrage ca. 65 pct. af byggesummen med alle tillæg, renteudgifter m. v. under byggeriet og være placeret i den yderste prioritet op til 97 pct. af byggesummen, må det erkendes, at det forslag til ændringer, der her er fremsat, siger sparto til alt, hvad vi hidtil har kendt. Det bliver ikke nemt for nogen at hamle op med det i retning af rundhåndethed med statens midler og skatteborgernes penge.

I henhold til lovforslaget kan iøvrigt ethvert statslån af den nævnte kategori komme ind under rentefrihed. Det er dog formentlig ikke tanken; tanken er formentlig at begrænse bestemmelsen til det byggeri, der finder sted fremtidig eller måske med den 1. januar 1950 som skæringsdag — men det står bare ikke i lovforslaget; efter det kan alle komme i betragtning, der har fået et statslån i henhold til boligstøtteloven af 1946. Derfor vil det have interesse at få besvaret det spørgsmål, om det er meningen, at enhver, der har fået statslån i henhold til boligstøtteloven, skal have denne rentefrihed, hvis iøvrigt forholdene kan motivere det.

Ordføreren for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. Ingvard Dahl, sagde ikke denne gang — jeg forstod iøvrigt ikke så forfærdelig meget af, hvad det ærede medlem sagde i dag —, men da han fremsatte forslaget, at han ikke ønskede nogen særbehandling for det sociale boligbyggeri eller almennyttige byggeri, men gerne ville være med til at yde en lignende støtte også til det erhvervsmæssige byggeri mod, at den private bygherre påtog sig samme for-

pligtelser som det sociale byggeri. Dette er tildels en gåde for mig — men det kan være min skyld. Jeg ved nok, hvad der sigtes til i første omgang. Der sigtes til, at der, i lighed med hvad tilfældet er for det sociale boligbyggeris vedkommende, skal finde en opsparing sted ved afdrag på prioriteterne og disse afdrag skal komme samfundet til gode ved investering i nybyggeriet. Jeg ved forøvrigt ikke, om det virkelig drejer sig om penge, om det ikke bare er noget, der står på et stykke papir; men det får vi formentlig også lejlighed til nærmere at se på i udvalget. Hvis man imidlertid gennemtvinger det princip overfor den private bygherre, forsvinder han så ikke? Har han så spor af interesse i at deltage? Holder han sig ikke helt borte fra bygge markedet for at afvente bedre tider? Jeg er enig i, at han naturligvis ikke skal have samme begunstigelser som det sociale byggeri. Er der fortjeneste, skal han have lov til at indkassere den; er der risiko, må han tage den. Det er den forskel, der er i vilkårene.

Jeg vil gerne til slut vende mig til lovforslagets § 5, der agter at begrænse den andel — i øjeblikket halvdelen —, som påhviler den kommune, der yder tilskud til nedsættelse af huslejen for børnerige familier. Til begrebet børnerige familier kan der nu efter kommunernes bestemmelse henregnes familier med to børn, som man jo ikke i almindelighed anser for at være særlig børnerige familier. Jeg forstår knap nok motiveringen. Jeg har naturligvis hørt motiveringen for fritagelse af afdrag på de gamle lån, de, der er stiftet i henhold til loven af 1938; men det forekommer mig forøvrigt, at den såkaldte boligkommission een gang på den højtærede boligministers forespørgsel har erklæret, at det havde ingen interesse, for det syntes man ikke ville være rimeligt; jeg husker i hvert fald ikke bedre.

Som bilag til lovforslaget om ændringer i byggestøttelovgivningen er der optrykt en redegørelse for den socialdemokratiske rigsdagsgruppes syn på en lang række spørgsmål; det er dog kun en ringe del af disse synspunkter, der har fundet udtryk i de to fremsatte lovforslag, hvad jeg forøvrigt ikke skal beklage. Redegørelsen har frigjort sig for bemærkningernes korte og bundne form, og liv og lyst stråler ud af den. En del af de fremsatte synspunkter kan jeg for mit vedkommende godt give partiet ret i, f. eks. med hensyn til licitationsreglerne og bemærkningen om de forholdsvist få mestre, der beskæftiger sig med de store sociale arbejder. Jeg vil i den forbindelse